

Pedagogisch beleidsplan

2026-2027

De Klimop
BASISSCHOOL

optimus

1. Inleiding

Het pedagogisch beleidsplan is een cruciaal document dat de visie en de richtlijnen van de school op het opvoeden van kinderen beschrijft. Het plan richt zich op de ontwikkeling van kinderen vanuit verschillende perspectieven, zoals de ontwikkelfasen en de omgeving. Het beleidsplan is een richtinggevend document dat ouders, teamleden en andere belangstellenden informeert en dat als basis dient voor het werken op onze school.

Het pedagogisch beleidsplan wordt gezien als de “pedagogische huisstijl” van onze school. In hoofdstuk 2 wordt onze visie op het pedagogisch didactisch handelen beschreven vanuit kernwaarden van onze school.

In hoofdstuk 3 worden onze afspraken en routines beschreven.

In hoofdstuk 4 wordt onze preventieve aanpak beschreven voor de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen. Deze is gebaseerd op uitgangspunten vanuit KIVA; onze SEO-methode.

2. Pedagogisch-didactische visie De Klimop

In schooljaar 2024-2025 hebben teamleden van De Klimop en De Schare de pedagogische visie neergezet. Er is in diverse (onderwijskundige) bijeenkomsten onderzocht welke kernwaarden passen bij onze school, wat we daarmee bedoelen, wat er nodig is om deze mogelijk te maken en wat dit betekent voor het gedrag van iedereen binnen de school.

De kernwaarden voor De Klimop zijn:

- vertrouwen en veiligheid,
- open blik en verschillen waarderen,
- open houding en communicatie,
- zelfstandigheid.

<u>Kernwaarde:</u>
Vertrouwen en veiligheid
<u>Betekenis kernwaarde (wat bedoelen we met deze term?):</u>
Op De Klimop doen we wat we zeggen en zeggen we wat we doen. Daardoor krijgt een ander ook vertrouwen. We stralen uit dat we vertrouwen hebben in de ander. Vanuit een positieve insteek willen we dat iedereen met een goed gevoel naar school komt.
<u>Wat is er nodig om dit mogelijk te maken?</u>
Door goede en duidelijke afspraken te maken in de school, creëren we een gestructureerde en veilige schoolomgeving. Vertrouwen Eerlijkheid Voorspelbaarheid

Structuur Afspraken binnen de gehele school
<u>Wat betekent dit voor concreet gedrag van iedereen binnen de school? (Ouders, leerlingen en leerkrachten):</u> We gebruiken de SEO-lessen van KIVA om preventief een veilige en positieve sfeer te creëren in de school. Dit communiceren we met ouders. Hierdoor durft iedereen zichzelf te zijn en zijn eigen mening te geven. We maken samen afspraken over hoe we ons gedragen op school en maken deze zichtbaar. Iedereen houdt zich aan de afspraken die we samen gemaakt hebben. We hanteren deze steeds op dezelfde manier, zodat we voorspelbaar zijn. We evalueren regelmatig om de afspraken te borgen en scherp te houden. In woord en gebaar laten we merken dat we vertrouwen hebben in elkaar. We stimuleren en staan open voor nieuwe ideeën en eigen initiatieven van anderen. We benoemen dat fouten maken mag en dat we deze nodig hebben om te leren.

<u>Kernwaarde:</u> Open blik en verschillen waarderen.
<u>Betekenis kernwaarde (wat bedoelen we met deze term?):</u> Nieuwsgierig/benieuwd zijn naar het verhaal van een ander.
<u>Wat is er nodig om dit mogelijk te maken?</u> Eerst doorvragen en luisteren zonder oordeel. Praten vanuit een 'ik-boodschap'. Praten met een rustige stem. Open vragen/neutrale blik (geen emotie door laten schemeren) Bewustwording Het bespreken met elkaar van een situatie (en het handelen daarop)
<u>Wat betekent dit voor concreet gedrag van iedereen binnen de school? (Ouders, leerlingen en leerkrachten):</u> We kijken een ander aandachtig aan in een situatie en non-verbaal we reageren we op wat een ander zegt. We spreken elkaar aan op het gedrag, niet op de persoon. We stellen een ander gerichte, nieuwsgierige vragen. (Open, eerlijk en nieuwsgierig) Daarnaast nemen we een ander serieus en nemen de tijd om met respect op elkaar te reageren. Je probeert de ander te begrijpen en niet te oordelen.

<u>Kernwaarde:</u> Open houding en communicatie
<u>Betekenis kernwaarde (wat bedoelen we met deze term?):</u> Op De Klimop willen we dat iedereen de veiligheid voelt om zijn of haar mening te geven. We leren kinderen om voor hun mening uit te komen en daarbij rekening te houden met de ander.
<u>Wat is er nodig om dit mogelijk te maken?</u> We luisteren en staan open voor de inbreng van een ander en controleren of we elkaar begrijpen.
<u>Wat betekent dit voor concreet gedrag van iedereen binnen de school? (Ouders, leerlingen en leerkrachten):</u> <u>Als ontvanger wacht</u> ik en reageer pas als de ander is uitgesproken. Als zender breng ik mijn boodschap respectvol. We geven feedback, vragen en ontvangen op een respectvolle en gepaste manier. We geven aan wanneer de communicatie, in woord en gebaar, over je grens gaat en proberen met elkaar in gesprek te blijven.

<u>Kernwaarde:</u> Zelfstandigheid
<u>Betekenis kernwaarde (wat bedoelen we met deze term?):</u> Zelfstandigheid is het onafhankelijk zijn van een ander. Dat gaat niet alleen om praktische dingen, maar ook om het zelfstandig keuzes maken. Dat wil niet zeggen dat je geen advies meer nodig hebt, maar wel dat je komt tot een zelfstandige keuze op basis van informatie die je hebt gekregen. Als een kind zelfstandig is, durft hij zonder beïnvloeding door anderen te denken en te handelen.
<u>Wat is er nodig om dit mogelijk te maken?</u> Er moet een uitdagende omgeving zijn. We modelen dat je eigen ideeën en keuzes kunt maken en toevoegen. We stralen uit dat fouten maken mag. We geven duidelijke kaders aan zodat de ander weet wat de verwachtingen zijn. Er moet vertrouwen gegeven worden dat het goed is om eigen keuzes te maken.
<u>Wat betekent dit voor concreet gedrag van iedereen binnen de school? (Ouders, leerlingen en leerkrachten):</u> Als kinderen vastlopen met een taak, maken ze zelf de keuze om met een andere taak verder te gaan. In mentorkind- en mentor-ouder-kindgesprekken geven kinderen aan hoe ze zelf denken over hun eigen leren en wat zij nodig hebben. Leerkrachten modelen dat je eigen ideeën en keuzes kunt maken en toevoegen. We benoemen vaak hardop dat fouten maken mag en dat je hiervan kunt leren. Goede keuzes ook positief benoemen en als voorbeeld gebruiken. Kinderen maken binnen de kaders zelf keuzes. Hierdoor zien we een hoge betrokkenheid en intrinsieke motivatie van kinderen over hun eigen leerontwikkeling.

3. Afspraken en routines

Binnenkomst/ dagopening:

- Leerlingen komen rustig binnen, ze worden begroet bij de deur door leerkracht.
- Leerlingen checken 's ochtends in door middel van groene, gele en rode smileys. Bij groene en rode smileys mogen leerlingen één ding vertellen over die dag.
- Iedere ochtend bespreken hoe het rooster voor die dag of die week eruitziet.
- Elke week één of meerdere aandachtspunt(en) voor die week: doel van de week. Dit doel kan per groep verschillen. Bijvoorbeeld 'lopen op de gang'.
- Verjaardagen worden in groep 3 t/m 8 bij de dagopening gevierd.
- Groep 1-2 pakt bij binnenkomst een boekje en gaat op de eigen plek zitten. Groep 3 t/m 8 kijkt bij binnenkomst op het digibord wat ze mogen doen.

Klassenmanagement

- In elke groep is het dagritme zichtbaar aanwezig. Vanaf groep 5 staat hier ook de tijd bij.
- Leerlingen hebben een taak in de klas waarvoor ze verantwoordelijk zijn.
- In groep 3 maken leerlingen kennis met de weektaak. Vanaf halverwege groep 4 staan de taken niet meer op het bord, maar vinden de leerlingen deze zelf op hun weektaak. Deze taken kruisen zij zelf af.
- Stoplicht is gericht op het volume. Rood is stil. Oranje is fluisteren. Groen is met je normale stem praten. Groep 3 t/m 8 gebruikt het stoplicht tijdens de verwerking.
- Vanaf groep 3 werken met een vragenblokje.
- In de groepen 1 t/m 6 worden timers per groep ingezet.

Wc-bezoek:

- Groep 1-2 mag naar de wc wanneer ze moeten. Proberen te stimuleren niet tijdens kringen/instructies naar de wc te gaan.
- Groep 3-4 mag het eerste kwartier na binnenkomst of na pauze niet naar de wc.
- Groep 5 t/m 8 mag het eerste half uur na binnenkomst of na pauze niet naar de wc.
- Groep 3 t/m 8 mag tijdens instructies niet naar de wc. Uitzonderingen wanneer leerlingen echt niet meer kunnen ophouden.

Dagafsluiting:

- De laatste vijf minuten van de dag sluit de groep samen af. Er wordt besproken wat er is geleerd, hoe de dag was enz.

Buiten spelen:

- Kinderen vanaf groep 5 mogen niet op de kleuterfietsen, wel op de steppen.
- Eerst het fruit opeten, voordat je gaat spelen buiten. Is je fruit niet op, dan gaat het mee naar buiten.

Eten en drinken:

- Groep 1-2 krijgt een half uur voor het eten en drinken, daarna gaat het weg. Groep 3 t/m 8 mag het eten mee naar buiten nemen als het nog niet op is.
- Iedereen eet en drinkt zijn eigen fruit en lunch.

Werkles:

- Werk dat niet af is (waarvan de leerkracht vindt dat het in de tijd had gekund) gaat mee naar huis, leerkrachten sturen een bericht naar ouders. Als het werk thuis niet wordt gemaakt, wordt het in de eerstvolgende pauze op school afgemaakt.
- Als er na schooltijd wordt gezien dat werk niet is afgemaakt, wordt dit de volgende dag in de pauze gemaakt.
- Gebruik stoplicht:

groen= We praten met een overlegstem.

oranje= We overleggen met een fluisterstem. Heb je een vraag, dan stel je die in je groepje. Als niemand je kan helpen, leg je je vraagtekenblokje neer en ga je verder met ander werk.

rood= We werken in stilte. Heb je een vraag, dan leg je je vraagtekenblokje neer.

Als een kind zich niet houdt aan de afspraken, dan wordt het benoemd. Daarna nog een waarschuwing en bij de 3e keer een consequentie die te maken heeft met het ongewenste gedrag (ander werkplekje).

- Werk dat af is, wordt ingeleverd in de inleverkast. Werk dat niet af is, wordt op de hoek van de tafel gelegd.
- Als kinderen werk moeten verbeteren nadat het door de leerkracht is nagekeken, moeten ze het nieuwe antwoord ernaast schrijven.

Instructie:

- Kinderen zitten tijdens de instructie met hun gezicht richting het bord/de leerkracht.
- Bij vragen steek je je vinger op.
- We geven instructie volgens het EDI-model.
- Tijdens de instructie hebben kinderen niets in hun handen of op tafel wat ze niet nodig hebben bij de les.
- Als een kind zich niet houdt aan de afspraken, dan wordt het benoemd. Daarna nog een waarschuwing en bij de 3e keer een consequentie die te maken heeft met het ongewenste gedrag (andere werkplek zitten).

Verjaardag:

- Bij verjaardagen wordt niet door de kinderen getrakteerd.
- Met de hele klas wordt voor de jarige gezongen.
- Verjaardagen t/m juli worden voor de vakantie gevierd, die in augustus na de vakantie.
- De jarige wordt in het zonnetje gezet. Dit kost geen tijd voor de rest van de groep voor groep 3 t/m 8.

Gedragsaanpak De Klimop: Het 4-lademodel

Licht probleemgedrag, incidenteel	Licht probleemgedrag, frequent
Voorbeelden van licht probleemgedrag: • Ongevraagd door de klas lopen. • Door de instructie heen praten. • Niet doen wat er van je gevraagd wordt. • Praten tijdens het stil zelfstandig werken. • Niet houden aan de regels van het stoplicht. • Een ruzie. • Ongepast taalgebruik. • Chromebookgebruik tegen de afspraken in. • Spullen vergeten.	Wanneer licht probleemgedrag zoals in het groene vlak beschreven, meerdere keren per week voorkomt, spreken we van een gewoonte. De leerkracht zet in op het aanleren van het gewenste gedrag. Voorbeelden hiervan zijn: • Voordoen van gewenst gedrag en laten oefenen, bijvoorbeeld met behulp van de KIVA-regels. • Gedragsverwachtingen en afspraken bespreken tijdens een preventiegesprek, evt. samen met ouders. • Werken met een individuele interventie. • Veel tussentijdse (positieve) feedback.
Groep 1 t/m 8 • De leerkracht stelt grenzen en waarschuwt. Dit gebeurt klein, persoonlijk en waar mogelijk non-verbaal.	Mogelijke (kleine) consequenties in groep 1-2 die volgen op licht, frequent probleemgedrag: • In de klas wordt kenbaar gemaakt wanneer een waarschuwing wordt gegeven.

• De leerkracht spreekt verwachtingen uit en geeft complimenten wanneer het goed gaat. • Er zijn oplossingen binnen het reguliere klassenmanagement die verdere escalatie van het gedrag voorkomen. • Binnen de school wordt gewerkt met KIVA-regels waarin een positieve gedragsverwachting centraal staat.	• Bij de derde waarschuwing in de kring en tijdens het buitenspelen, volgt een time-in van 5 minuten. • Bij de derde waarschuwing tijdens een werkles, volgt een time-in van 15 minuten. Mogelijke (kleine) consequenties in groep 3 t/m 8 die volgen op licht, frequent probleemgedrag: • In de klas wordt kenbaar gemaakt wanneer een waarschuwing wordt gegeven. Bij de derde waarschuwing volgt een time-in of time-out plek voor 15 minuten. • De leerling kort laten nablijven om het gedrag met de leerkracht te bespreken. • Waar nodig wordt IB-er betrokken. De consequentie moet zo snel mogelijk volgen op het ongewenste gedrag en passend zijn bij de ernst daarvan.
Ernstig/zwaar probleemgedrag, incidenteel <i>Voorbeelden van ernstig/zwaar probleemgedrag:</i> • <i>Bewuste vernieling of afpakken van (school)materialen;</i> • <i>De klas (bewust) ontregelen;</i> • <i>Fysieke en/of verbale agressie tegen leerlingen en/of leerkrachten;</i> • <i>Een vechtpartij;</i> • <i>Iemand bedreigen;</i> Op een zware overtreding, ook al komt deze niet vaak voor, volgt een forse consequentie. De sanctie is noodzakelijk om de veiligheid van alle leerlingen en leerkrachten binnen de school te kunnen waarborgen. Bij een zware overtreding volgt direct een (interne of externe) time-out en vervolgens een gesprek (zie protocol schorsing en verwijdering van Optimus).	Ernstig/zwaar probleemgedrag, frequent <i>Voorbeelden aanvullend op het gele vlak:</i> • <i>Pesten (zie ook pestprotocol)</i> • <i>Geen gezag aanvaarden</i> Bij een zware overtreding volgt direct een (interne of externe) time-out en vervolgens een gesprek (zie protocol schorsing en verwijdering van Optimus) waarbij de zwaarte in consequentie oploopt bij de volgende stap. Samen met leerling en ouders wordt gekeken welke extra ondersteuning er nodig is om herhaling te voorkomen. Mogelijke (extra) maatregelen die volgen na het gesprek met de leerling en ouders: • Herstelgesprek met de slachtoffers. • Het schrijven van een brief aan het slachtoffer. • Het uitspreken van excuses aan de betrokkenen. • Nauw contact met ouders en IB. • Onplezierige maatregel (zie incidenteel).
Mogelijke (extra) maatregelen in groep 1 t/m 8 die volgen na het gesprek met leerlingen en ouders: • Incidentenregistratie. • Vergoeding materiële kosten. • Onplezierige maatregel (schrijfstraf, nablijven, uitsluiting van activiteit). • Bij agressie in de pauze: volgende pauze binnen.	Mogelijke (extra) maatregelen in groep 1 t/m 8 die volgen na het gesprek met de leerling en ouders: • Incidentenregistratie. • Herstelgesprek met de slachtoffers. • Het schrijven van een brief aan het slachtoffer. • Het uitspreken van excuses aan de betrokkenen. • Nauw contact met ouders en IB • Onplezierige maatregel (zie incidenteel).

4. Preventieve aanpak: KiVa.

Sinds schooljaar 2024-2025 werken wij op school met KiVa. KiVa helpt scholen om een veilige en positieve leeromgeving te creëren, waar elk kind zich thuis voelt. KiVa ondersteunt scholen met een wetenschappelijk onderbouwd programma dat leerkrachten concrete tools biedt en kinderen sociale vaardigheden aanleert. Hiermee versterken we de groepsdynamiek en verminderen we pesten effectief.

Onze aanpak? Preventief, positief en gericht op oplossingen. Zo geeft KiVa scholen de middelen om structureel te werken aan een sterke en hechte schoolgemeenschap, met een blijvende impact op het welzijn en de ontwikkeling van elk kind.

Meer dan een anti-pestprogramma

KiVa is bewezen effectief tegen pesten maar is ook een schoolbreed programma voor de sociaal emotionele vorming binnen het basisonderwijs. KiVa heeft een positieve insteek en bevordert positieve groepsvorming. Zo zijn KiVa afspraken altijd positief geformuleerd.

Sociale vaardigheden en sociaal emotionele ontwikkeling

Kinderen leren onder andere...

...om emoties te herkennen bij zichzelf.

...zich in te leven in een ander.

...hoe met emoties om te gaan.

...hoe zij anderen kunnen helpen.

...hoe zij zelf hulp kunnen vragen.

...dat ieder mens uniek en waardevol is.

...dat iedereen kwaliteiten heeft en hoe je die kunt gebruiken.

...hoe ze kunnen bijdragen aan een prettige sfeer in de groep.

...klachten om te zetten in wensen.

Gedurende het schooljaar leren kinderen ook hoe zij pesten kunnen herkennen en wat zij kunnen doen als ze zelf worden gepest of iemand gepest zien worden. Binnen KiVa wordt hier expliciet aandacht aan besteed. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt namelijk dat wanneer hier géén aandacht voor is, het programma simpelweg niet effectief is tegen pesten. Aandacht voor pesten heeft daarnaast ook een preventieve werking, het kan ervoor zorgen dat pestproblemen worden voorkomen.

Schoolspecifieke invulling vanuit KiVa:

Hiervoor wordt de 5-Sporen aanpak gehanteerd. Pesten is geen individueel probleem, maar een groepsprobleem. Er wordt gericht gekeken naar de volgende 5 sporen:

- 1. Hulp voor de gepeste;*
- 2. Correctie en hulp voor de pester (en meelopers);*
- 3. Aandacht voor de sfeer in de groep waar gepest wordt; mobiliseren van de middengroep;*
- 4. De ouders van de gepeste en de pesters en meelopers betrekken bij de aanpak;*
- 5. Ondersteuning voor leerkrachten om adequaat pesten aan te pakken.*

Kortom: KiVa besteedt expliciet aandacht aan het tegengaan van pesten, maar is meer dan een anti-pestprogramma! In het Schoolveiligheidsplan wordt het antipestbeleid en antipestprotocol beschreven.